

Hvidbog for Natura 2000-handleplanen for N83 Blåbjerg Egekrat,
Lyngbos Hede og Hennegårds klitter

**Varde
Kommune**

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
2. Liste med indkomne hørings svar.....	3
3. Indkomne hørings svar og myndighedsfordeling	3
4. Myndighedens bemærkninger til uddrag af hørings svar... 	3
5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger	6
6. Bilag med kopi af hørings svar	7

1. Indledning

Natura 2000-handleplanen beskriver indsatser, som skal sikre og forbedre vilkårene for de arter og naturtyper, der er udpeget i Natura 2000-området. Natura 2000-handleplanen er en sammenskrivning af de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplanerne udarbejdet af Miljøstyrelsen. Denne hvidbog indeholder bemærkninger til hørings svar fra Miljøstyrelsen og Varde Kommune. Natura 2000-handleplanen har været i høring i perioden 1. marts 2024 til 26. april 2024. Der er i høringsperioden indkommet 2 hørings svar (2 identiske hørings svar er blevet indsendt fra miljøstyrelsen).

I hvidbogen er en oversigt over indkomne hørings svar og hvilke myndigheder, der har bemærket på hvilke dele af hørings svarene. Desuden præsenteres uddrag af de enkelte hørings svar med myndighedernes bemærkninger. Bemærkninger, der medfører ændringer i handleplanen er ligeledes markeret. De indsendte hørings svar fremgår af bilag.

2. Liste med indkomne hørings svar

Nedenstående liste viser indkomne hørings svar til den samlede Natura 2000-handleplan.

Offentlige myndigheder
Miljøstyrelsen
Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen
Foreninger/organisationer
Ingen bemærkninger
Privatpersoner og private lodsejere
Ingen bemærkninger

3. Indkomne hørings svar og myndighedsfordeling

Nedenstående liste viser uddrag af de enkelte hørings svar. I listen forkortes Miljøstyrelsen til: MST og Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen til: FE.

Hørings svar og afsender
Indsatser med frivillig gennemførelse, MST
Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere, MST
Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger, MST
Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode, MST
Behov for indsatser, MST
Indsatser fordelt på aktør, MST
Inddragelse af ejendomsstyrelsen hvis indsatser omhandler ændret hydrologi i militære øvelsesområder, FE

4. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af hørings svar

Myndighederne angiver her bemærkninger til de indkomne hørings svar. Det er den myndighed, som er ansvarlig for de respektive arealer og arter i Natura 2000-området, som kommer med bemærkning.

Det angives i svaret, hvis det fører til ændringer i Natura 2000-handleplanen. Dette er markeret med fed skrift under myndighedernes bemærkninger. I nedenstående skema forkortes Miljøstyrelsen til: MST, Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen til: FE.

Uddrag af hørings svar	Bemærkninger
Afsender: MST Bemærker at Kommunalbestyrelsen er forpligtiget til at gennemføre Natura 2000-planen og henviser til formuleringen om frivillighed.	Varde Kommune: Efter dialog mellem Kommunernes Landsforening og Miljøstyrelsen er der foreslået en alternativ tekst. Teksten tilrettes. I handleplanens kapitel 7 indsættes afsnittet: "Det forventes, at Natura 2000-handleplanerne kan gennemføres ad frivillighedens vej"

<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen henstiller til at kommunen tilføjer en tekst omkring myndighedsansvaret på skovbevokset fredskov. MST foreslår følgende tekst: "Der indgår fredskov i denne Natura 2000-handleplan. Det er Miljøstyrelsen, der er handleplanmyndighed for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Det gælder, at alle de skovbevoksede fredskovspligtige habitatarealer er ejet af en offentlig lodsejer, der selv har valgt at udarbejde forvaltningsplaner jfr. bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000- skovplanlægningen, LBK nr. 690 af 26/05/2023 §4, stk. 4."</p> <p>MST gør opmærksom på at de ikke indgår som handleplanmyndighed og der henvises udelukkende til bidrag fra den offentlige lodsejer i forhold til fredskovsarealerne.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Det fremhæves tydeligere, at MST ikke indgår som handleplanmyndighed i denne plan.</p> <p>Planens afsnit "2. Baggrund" tilrettes, så det fremgår, at alle skovbevoksede fredskovsarealer i Natura 2000-området er ejet af en offentlig lodsejer, der selv har valgt at udarbejde forvaltningsplaner, og dermed har Miljøstyrelsen ikke en rolle som handleplanmyndighed i denne plan.</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at handleplanen indeholder overflødig tekst vedr. ansvarsdeling i forhold til Miljøstyrelsens udarbejdelse af skovhandleplaner for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer, som skal tilrettes.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Varde kommune har ikke været konsekvent med at tilpasse planteksten til den konkrete situation, hvor Miljøstyrelsen ikke har en rolle som handleplanmyndighed. Teksten tilrettes</p> <p>I baggrundsafsnittet slettes teksten: "Kommunernes handleplan og Miljøstyrelsens skovhandleplan sammenskrives og udmøntes i denne samlede Natura 2000-handleplan".</p> <p>Under "4. Behov for indsatser" fjernes i 2. afsnit teksten: "og Miljøstyrelsen".</p> <p>Under "5. Indsatser fordelt på aktør omskrives teksten: " Myndighederne er ansvarlige, jfr. ovenstående fordeling, for gennemførelse af handleplanen undtagen for offentlige arealer, hvor lodsejer selv er ansvarlig for at gennemføre planen handleplanen", så der i stedet står: "I dette Natura 2000-område findes ikke fredskovspligtige skovbevoksede arealer udover offentlige arealer, hvor lodsejer selv er ansvarlig for at gennemføre planen handleplanen."</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022)</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Lovhenvisningen for Naturbeskyttelsesloven rettes til " lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022"</p>

<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret. Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel.</p> <p>Der er behov for at uddybe i forhold til følgende indsats: - Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden ved enten efterfølgende pleje eller periodevis rydning/skrælning/afbrænding.</p> <p>I handleplanen nævnes forberedelse af græsning i Hennegråds Klitter samt rydning af uønsket opvækst og hegning. Det fremstår i imidlertid uklart hvilket omfang de gennemførte indsatser har været målrettet arealer med hede, hvilket skal præciseres.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Tabel 1 i afsnit 3 vedrørende gennemførte indsatser tilrettes, så det fremgår, af teksten, at kommunens indsats i området omfatter hedearealer.</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at en planlagt indsats i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 er mangelfuldt adresseret i afsnittet om behov for indsatser, og skal derfor præciseres. Det omhandler:</p> <p>- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 73 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.</p> <p>I forhold til bekæmpelse af invasive arter, er der angivet et samlet behov for indsats på 1 ha. Kommunen er imidlertid handleplanmyndighed for et areal på 1,7 ha med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning. Behov for indsats skal derfor angives til 1,7 ha.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Den eneste naturtypeforekomst i den del af området, hvor kommunen er ansvarlig aktør, og hvor der i perioden 2016-2019 er kortlagt en dækning af invasive arter på mere end 10% blev ryddet i forrige planperiode efter at kortlægningen fandt sted. Den igangværende indsats omfatter bekæmpelse af rynket rose i den grå/grønne klit.</p> <p>Tabel 2 tilrettes, så ovenstående fremgår tydeligere.</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at følgende indsats fremgår lidt uklart og med fordel kan tydeliggøres i afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen:</p> <p>- Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Følgende afsnit tilføjes i kapitel 4: "Indsatser iværksat i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved afgræsning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000- indsats. Det fremgår af tabellen, at den igangværende indsats videreføres".</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker at det kortlagte areal med skovklit (2180) ejes af NST, men ejerforhold fremgår ikke af tabel 3.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Tabel 3 tilrettes, så det fremgår, at Naturstyrelsen ejer alle arealer med skovklit i Natura 2000-området.</p>

<p>Afsender: FE</p> <p>Forsvarsministeriet lejer og ejer arealer inden for, eller grænsende op til, Natura 2000-området. Såfremt der påtænkes iværksat specifikke indsatser for naturlige vandforhold på og omkring arealerne betegnet Oksbøl Skyde- og Øvelsesterræn og Nymindegab Skyde- og Øvelsesterræn, ønsker Ejendomsstyrelsen at blive inddraget. Dette med henblik på, at sikre at tiltagene ikke påvirker den operative brug af terrænerne negativt.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Ejere og brugere vil altid blive inddraget i forbindelse med projekter, der påvirker et områdes hydrologi.</p> <p>Det betyder ikke ændring i handleplanen.</p>
--	---

5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger

Varde kommune:

I tabel 4 er der under Varde Kommune indsat følgende initiativ ”Borgerne orienteres om arbejdet med naturen via forskellige medier, f.eks. kommunens hjemmeside, kommunens facebookside eller en guidet tur”.

6. Bilag med kopi af hørings svar

Varde Kommune

Arter og Naturbeskyttelse

J.nr. 2024 - 17423

Den 12/4- 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Blåbjerg Egekrat, Lyngbos Hede og Hennegårds Klitter område nr. 83

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Indsatser fordelt på aktør

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Benævnelse af handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere

Miljøstyrelsen henstiller til at kommunen tilføjer en tekst omkring myndighedsansvaret på skovbevokset fredskov. Det kan fx være under baggrund og med en ordlyd i retning af:

Der indgår fredskov i denne Natura 2000-handleplan. Det er Miljøstyrelsen, der er handleplanmyndighed for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Det gælder, at alle de skovbevoksede fredskovspligtige habitatarealer er ejet af en offentlig lodsejer, der selv har valgt at udarbejde forvaltningsplaner jfr. bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægningen, LBK nr. 690 af 26/05/2023 §4, stk. 4.

Miljøstyrelsen indgår derfor ikke som handleplanmyndighed i denne Natura 2000-handleplan, og der henvises udelukkende til bidrag fra den offentlige lodsejer i forhold til fredskovsarealerne.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at handleplanen indeholder overflødig tekst vedr. ansvarsdeling i forhold til Miljøstyrelsens udarbejdelse af skovhandleplaner for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer, som skal tilrettes.

Henvvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022).

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4) skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til Natura 2000-handleplan indeholder en redegørelse for indsatser. Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang retningslinjerne i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2016-21 er realiseret.

Der er behov for at uddybe i forhold til følgende indsats:

- *Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden ved enten efterfølgende pleje eller periodevis rydning/skrælning/afbrænding.* I handleplanen nævnes forberedelse af græsning i Hennegråds Klitter samt rydning af uønsket opvækst og hegning. Det fremstår i imidlertid uklart hvilket omfang de gennemførte indsatser har været målrettede arealer med hede, hvilket skal præciseres.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at en planlagt indsats i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 er mangelfuldt adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a og skal derfor præciseres i afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen

- *Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 73 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.*

I forhold til bekæmpelse af invasive arter, er der angivet et samlet behov for indsats på 1 ha. Kommunen er imidlertid handleplanmyndighed for et areal på 1,7 ha med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning. Behov for indsats skal derfor angives til 1,7 ha.

Miljøstyrelsen bemærker desuden, at følgende indsats fremgår lidt uklart og med fordel kan tydeliggøres i afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen:

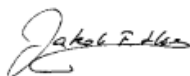
- *Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.*

Indsatser fordelt på aktør

Miljøstyrelsen bemærker at det kortlagte areal med skovklit (2180) ejes af NST, men ejerforhold fremgår ikke af tabel 3.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jakob Høeg
Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk

Til:
Varde Kommune

Eft.:
Forsvarsministeriet
Forsvarskommandoen

Høringssvar Natura 2000-handleplan 2022-2027

Ejendomsstyrelsen fremsender hermed høringssvar vedrørende Natura 2000-handleplan Blåbjerg egekrat, Lyngsbos hede og Hennegårds klitter, nr. N83, samt Natura 2000-handleplan Kallesmærsk hede, Grærup langsø, Fiilsø og Kærgård klitplantage, nr. N84, til Varde Kommune.

Forsvarsministeriet lejer og ejer arealer inden for, eller grænsende op til, Natura 2000-områderne. Såfremt der påtænkes iværksat indsatser der ændrer de hydrologiske forhold på og omkring arealerne betegnet Oksbøl Skyde- og Øvelseterræn og Nymindegab Skyde- og Øvelseterræn, skal Ejendomsstyrelsen inddrages. Dette med henblik på, at sikre at tiltagene ikke påvirker den operative brug af terrænerne negativt.

Ejendomsstyrelsen har derudover ingen kommentarer til handleplanen.

Med venlig hilsen

Jane Fuglsang Bech
chefkonsulent
Chef for Natur- og Plansektionen

Dato: 12. april 2024

Enhed: Forvaltningsafdelingen
Sagsbeh.: FES-NPS16
Sagsnr.: 2024/005451
Dok.nr.: 986667
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriets
Ejendomsstyrelse
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Tlf.: +45 7281 3000
Fax: +45 7281 3005
E-mail: fes@mil.dk
www.forsvaret.dk/fes

EAN: 5798000201286
CVR: 16 28 71 80

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: 7281 3159
E-mail: fes-nps16@mil.dk

Intern fordeling: CHFVA, CHNPS, NPS10